

Dziennik Urzędowy

ces. i król. Komendy powiatowej w Lublinie.

III. ROCZNIK.

Część IV. — Wydana i rozesłana dnia 20 Czerwca 1917 r.

Treść (38—49). 38. Obrót pieniężny. — 39. Inspektoraty gospodarcze. — 40. Należności stemplowe wobec kursu rubla. — 41. Zaprowadzenie czasu letniego na rok 1917. — 42. Wyrób mydła i handel. — 43. Dostawa łoju oraz niejadalnych tłuszczów i olejów. — 44. Opłata od przesyłek pieniężnych. — 45. Zwolnienie dokumentów komitetów ratunkowych od obowiązku stemplowego. — 46. Kolumny dezinfektorów dla zwalczania chorób zakaźnych. — 47. Przyjmowanie tutejszych mieszkańców do c. i k. Żandarmeryi. — 48. Wpisy do publicznego seminarium nauczycielskiego w Solcu nad Wisłą. — 49. Zasądzenia.

38.

Obrót pieniężny.

Z. K. Nr. 3962/17.

Poniżej ogłasza się w pełnem brzmieniu rozporządzenie c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce z dnia 1. kwietnia 1917.

Na podstawie upoważnienia Jego Ces. i Król. Mości, udzielonego z mocy Najwyższego Dowództwa, zarządza się dla obszarów Polski, pozostających w austriacko-węgierskiej administracyi wojskowej, co następuje:

§ 1.

Monety i noty waluty koronowej są ustawowymi środkami płatniczymi i dlatego muszą być przyjmowane przy wszelkich w walucie koronowej uiszczać się mających zapłatach w pełnej wartości nominalnej.

Stosunek wartości waluty koronowej do rosyjskiej waluty ustali każdocześnie Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe przez ogłoszenie urzędowego kursu przeliczowania.

§ 2.

Zobowiązany może przy zapłatach, których w walucie rosyjskiej zażądano, ustalić lub ugodzić, wyrównać swoje zobowiązania płatnicze w walucie koronowej.

Dla wysokości zapłaty jest miarodajnym urzędowy kurs przeliczowania (§ 1, ustęp 2), obowiązujący w dniu zapadłości.

Jeśli atoli zapłata skutkiem winy zobowiązanego nastąpi po dniu zapadłości, a w dniu zapłaty obowiązuje wyższy kurs przerachowania, to ten kurs jest miarodajny.

§ 3.

Publiczne kasy będą przyjmowały wszelkie zapłaty, specjalnie także zapłaty podatków i innych publicznych danin w walucie koronowej i walucie rosyjskiej bez różnicy po urzędowym kursie przerachowania.

Rozporządzeniem Jeneralnego Gubernatora wojskowego można przy zapłatach pewnych podatków lub innych publicznych danin wykluczyć przyjmowanie jednej z obu walut.

§ 4.

Niniejsze rozporządzenie nie odnosi się do zapłat w monetach złotych.

§ 5.

Umowy stron, sprzeciwiające się przepisom § 2, są nieważne.

§ 6.

Przekroczenia tego rozporządzenia lub wydanych na podstawie tegoż przepisów będą karane przez Komendy obwodowe grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy. Przy obciążających okolicznościach można aż do oznaczonego najwyższego wymiaru wymierzyć obok siebie oba rodzaje kary.

§ 7.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z dnia 5 czerwca 1916, Nr. 60 Dz. rozp., znosi się. Ogłoszony urzędowo w ostatnim czasie na podstawie § 1. wspomnianego rozporządzenia kurs przerachowania ma być jednak uważany dla zapłat zapadłych przed wejściem w życie obecnego rozporządzenia jako urzędowy kurs przerachowania w dniu zapadłości (§ 2. ustęp 2.).

39.

Inspektoraty gospodarcze.

Nr. 647 Adj.

Wskutek rozporządzenia Naczelnego Komendy Armii M. V. Nr. 31800/P. ustanawia się celem czuwania nad wykonaniem wszystkich zarządzeń gospodarczych Naczelnego Komendy Armii i Generalnego Gubernatorstwa wojskowego we wszystkich okresach roku gospodarczego — pięć stałych inspektoratów gospodarczych (ruchomych komisji kontrolnych).

Siedzibę urzędową i okręg działalności uwidacznia następujący wykaz:

Inspektorat Nr.	Siedziba urzędowa	Obwody, należące do okręgu działalności
I	Piotrków	Noworadomsk, Włoszczowa, Końskie, Piotrków, Opoczno
II	Kielce	Jędrzejów, Kielce, Dąbrowa, Olkusz, Miechów, Pinczów, Busk
III	Radom	Radom, Kozienice, Wierzbnik, Opatów, Sandomierz
IV	Lublin	Lublin, Puławy, Lubartów, Janów, Krasnostaw
V	Zamość	Zamość, Biłgoraj, Hrubieszów, Tomaszów, Chełm

S k ł a d.

Każdy inspektorat gospodarczy składa się z oficera sztabowego jako inspektora gospodarczego, urzędnika państwowego i oficera (referenta rolniczego) jako członków – oraz z sił pomocniczych.

Z a k r e s d z i a ł a n i a.

Inspektorowie i członkowie inspektoratu gospodarczego obowiązani są jako stali delegaci Generalnego Gubernatorstwa wojskowego w ciągłej styczności z Władzami i organami Zarządu wojskowego (władze skarbowe, cłowe, sądowe) oraz Urzędami komunikacyjnymi – nadzorować po myśli istniejących przepisów czynności gospodarcze urzędów samorządnych, korporacji publicznych, zakładów rolniczych, czuwać nad wykonaniem zarządzeń aprowizacyjnych, wydanych przez właściwe władze oraz donosić o spostrzeżonych nadużyciach i podbijaniu cen właściwym władzom w celu usunięcia takich niewłaściwości.

Delegaci będą przyjmować także prośby i zażalenia ludności w sprawach gospodarczych.

Biura Inspektoratu gospodarczego w Lublinie znajdują się na Krakowskiej, Hotel Europejski I. 32 II p. Nr. telefonu 48.

40.

Należytości stemplowe wobec kursu rubla.

F. A. 2031/17.

Wskutek zaprowadzonego rozporządzeniem Naczelnej Komendy Armii z dn. 7 marca 1917 roku Q. Op. Nr. 30305 podwyższenia kursu rubla na 3 Korony 35 halerzy doznały też odpowiedniej kursowi rubla podwyżki opłaty stemplowe oznaczone w walucie rublowej, a uiszczane za pośrednictwem znaczków stemplowych c. i k. Zarządu wojskowego w walucie koronowej wyrażonych. Za pośrednictwem istniejących już kategorii wartościowych znaczków stemplowych mogą być opłaty stemplowe uiszczane w następujący sposób, a to:

5 Kop.	= 17 Hal.	= 14 h. + 1 h + 1 h + 1 h.
10 „	= 34 „	= 20 h. + 14 h
15 „	= 50 „	= 50 h.
20 „	= 67 „	= 40 h + 14 h + 13 h
1 Rubel	= 3 Koron 35 hal.	= 2 K. + 1 K. + 25 h + 10 h
2 „	= 6 „ 70 „	= 5 K. + 1 K. + 50 h + 20 h
4 „	= 13 „ 40 „	= 10 K. + 2 K. + 1 K. + 40 h

Lublin, dn. 28. Marca 1917.

41.

Zaprowadzenie czasu letniego na rok 1917.

Z. K. 3934/1.

Poniżej ogłasza się rozporządzenie c. i k. Generalnego Gubernatorstwa Wojskowego z dnia 3 kwietnia 1917.

Na podstawie upoważnienia Jego Cesar. i Król. Apostolskiej Mości, udzielonego z mocy Najwyższego Dowództwa, zarządza się dla obszarów Polski, pozostających w austriacko-węgierskiej administracji wojskowej, co następuje:

§ 1.

Na czas od poniedziałku, dnia 16-go kwietnia 1917 r., aż do poniedziałku dnia 17-go września 1917 r. zaprowadza się czas letni o godzinę wcześniejszy od obecnego.

Rano dnia 17-go września 1917 r. oznaczy się pierwszą godzinę od 2-giej do 3-ciej literą A, a drugą godzinę do 3-ciej literą B.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wyrób mydła i handel.

Poniżej ogłasza się rozporządzenie c. i k. Generalnego Gubernatorstwa Wojskowego
R. S. Nr. 66068/17.

1.) W powiecie Lubelskim do wyrobu mydła jest uprawniona wyłącznie fabryka M. Szczarańskiego w Lublinie, która wyrabia mydło wojenne i mydło ziarniste w kawałkach półfuntowych. Każdy kawałek nosi znak Związku Mydlarzy Obszaru Okupowanego i cenę drobnej sprzedaży.

Każdemu innemu wzbronione wyrabianie mydła. Właściciele domów są obowiązani donieść Komendzie powiatowej o nieuprawnionym wyrabianiu w ich domu, w przeciwnym razie będą sami pociągnięci do odpowiedzialności.

2.) Cenę dla drobnej sprzedaży do nowego rozporządzenia ustanawia się jak następuje

za półfuntowy kawałek mydła wojennego	Kor. 1.—
" " " " ziarnistego	Kor. 4.40

3.) Związek Mydlarzy ma oddawać mydło wyłącznie drobnym handlarzom.

4.) Oprócz mydła wyrabianego przez Związek Mydlarzy może być sprzedawane tylko mydło sprowadzone przez Polską Centralę Handlową w Radomiu, oznaczone znakiem tejże Centrali.

W każdym sklepie dla sprzedaży mydła ma być uwidocznione obwieszczenie w języku polskim i niemieckim, że po 1-szym czerwca b. r. może być sprzedawane wyłącznie mydło noszące znak albo Związku Mydlarzy, albo Polskiej Centrali Handlowej.

Takie obwieszczenie można otrzymać w referacie przemysłowym Komendy Powiatowej.

Mydło nie oznaczone znakami Związku Mydlarzy przed Polskiej Centrali Handlowej, do 20. maja ma być oznaczone znakiem Związku przez przedstawiciela tegoż Związku M. Szczarańskiego w Lublinie, któremu należy się za to opłata Kr. 2 za 100 kg.; inaczej to mydło ma być do 31. maja oddane za zapłatą Związkowi Mydlarzy.

Mydło znalezione po 1-szym czerwca bez wymienionych znaków podlega konfiskacie.

5.) Odpadki mydła oraz zapasy sody kaustycznej i amoniakalnej, potażu i szkła wodnego znajdujące się w mydlarniach mają być najpóźniej do 20 maja b. r. oddane za zapłatą Związkowi Mydlarzy.

6.) Każde przekroczenie tego rozporządzenia będzie karane grzywną do 2000 Kr. lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Przy nieuprawnionym wyrobie mydła oprócz tego znalezione surowe materiały i wyroby, oraz narzędzia do wyrobu podlegają konfiskacie.

Lublin, dn. 15 Maja 1917.

43.

Dostawa łoju oraz niejadalnych tłuszczów i olejów.

Z. K. Nr. 3885.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Generalnego Gubernatorstwa Wojskowego R. S. Nr. 66086/17 ogłasza się:

1.) Firma Dichter i Blumenthal i jej agenci już nie są uprawnieni do zakupu łoju. Legitymacye ich już nie są ważne.

2.) Do zakupu łoju oraz niejadalnych tłuszczów i olejów wyłącznie uprawniony Związek Mydlarzy obszaru okupowanego, względnie jego agenci zaopatrzeni w legitymacye Centrali Surowców c. i k. Generalnego Gubernatorstwa Wojskowego.

Każdy jest obowiązany oddać za zapłatą wymienionym legitymowanym agentom zapasy łoju z bydła i owiec oraz niejadalnych tłuszczów i olejów, które znajdują się w jego posiadaniu lub przechowaniu.

3.) Ceny oznacza się jak następuje:

za łój surowy najmniej . . . . . Kr. 1.50 za funt

„ „ przetopiony . . . . . Kr. 2.50 „ „

4.) Każde odmówienie sprzedaży, zatajenie lub ukrycie wspomnianych materiałów tłuszczowych będzie karane grzywną do 2000 Koron lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Lublin, dnia 15-go maja 1917.

44.

Opłata od przesyłek pieniężnych.

Z. K. Nr. 3033/1917.

W myśl uwiadomienia c. i k. Etapowej Dyrekcyi poczt i telegraf. w Lublinie Nr. 1719 z 27. lutego b. r. nie przysługują uwolnienie od opłaty pocztowej ani Magistratowi, ani gminom, ani też cywilnym Szpitalom co do przesyłek kosztów kuracji. Kosztów przesyłki nie należy odliczać od przesłanych jako kosztów leczenia kwot, lecz muszą ponosić je Magistraty i gminy z własnych funduszy. Również wszystkie przesyłki pieniężne do niemieckiej okupacji w Polsce i do Niemiec, jak również z niewoli w okupacji i z Niemiec do austr.-węg. okupacji w Polsce podlegają opłacie.

45.

Zwolnienie dokumentów komitetów ratunkowych od obowiązku stemplowego.

F. A. 1419.

Odnosnie do art. 782 rosyjskiej ustawy stemplowej, zaznacza się, że zarówno Centralnemu Komitetowi Ratunkowemu jak i Komitetom obwodowym przysługują zwolnienie od obowiązku stemplowego co do pism i dokumentów wyliczonych w art. 14 ustęp 1-4 i art. 15 ros. ustawy stemplowej, jak również co do kwitów i rachunków.

46.

Kolumny dezinfektorów dla zwalczania chorób zakaźnych.

S. Nr. 257/17.

C. i k. Komenda powiatowa wysyła w miarę potrzeby do nawiedzonych chorobami zakaźnymi miejscowości kolumnę dezinfektorów celem przeprowadzenia odkażenia. Kolumna ma obowiązek odkażać budynki i przeprowadzać odwszawianie.

Aby wedle możliwości ułatwiać i popierać czynność kolumny pracującej na korzyść publiczną, poleca się gminom przestrzeganie następujących przepisów:

- 1) Urzędy gminne są obowiązane do wydatnego popierania czynności kolumny w szczególności winny się starać o to, aby nie zafajano żadnego wypadku choroby zakaźnej.
- 2) Jeżeli w miejscowości jakiej znajduje się łaźnia, należy ją utrzymać w stanie, nadającym się do użytku jako zakład do odwszawiania i kąpeli.
- 3) Urzędy gminne mają dostarczyć środków dezinfekcyjnych jak karbol, lyzol, mleko-wapienne, oraz dostarczyć potrzebnych podwodów.
- 4) W celu należytego wyzyskania czasu pracy kolumny (składającej się z 8–10 osób) winna gmina dostarczyć kolumnie mieszkania z oświetleniem, a w miarę pory i z opałem, oraz umożliwić nabywanie kolumnie bez straty czasu środków żywności.
- 5) Czynność kolumny dezinfektorów jest bezpłatną, tak że gmina nie ma obowiązku uiszczania jakichkolwiek wynagrodzeń.

47.

Przyjmowanie łutejszych mieszkańców do c. i k. Żandarmeryi.

L: 737/Gend.

Zarząd wojskowy obszarów okupowanych w Polsce zezwolił na przyjęcie 1.000 dobrowolnie zgłaszających się mieszkańców kraju okupowanego do służby przy Żandarmeryi krajowej.

Ponieważ Żandarmerya w obszarach okupowanych Polski, jako Żandarmerya polowa stanowi integralną część c. i k. Armii, przeto dobrowolne wstąpienie do służby przy Żandarmeryi podlegać będzie tym samym warunkom, które obowiązują przy dobrowolnem zgłaszaniu się do służby wojskowej w c. i k. Armii na podstawie zezwolenia udzielonego Najwyższem Postanowieniem z 1. października 1914 roku.

1. Warunki przyjęcia:

- a) stwierdzona zdolność do służby wojennej, oraz wiek od lat 20-tu do 30-tu;
- b) nieposzlakowany charakter kandydata (ukaranie przez sąd wyklucza przyjęcie do służby);
- c) znajomość języka polskiego; znajomości czytania i pisania obecnie się nie wymaga;
- d) stan wolny lub wdowi, lecz bezdzietny;
- e) zobowiązanie się do służby czynnej przy Żandarmeryi w Polsce na przeciąg najmniej lat 4-ech; kandydaci małoletni muszą przedstawić pisemne i przez gminę potwierdzone świadectwo, że ojciec względnie opiekun zgadza się na dobrowolne ich wstąpienie do służby przy Żandarmeryi.

2. Przepisy o poborach.

Przyjęcie nastąpi na razie na przeciąg 6-ciu miesięcy, jest to okres próbny, po przebyciu którego nastąpi wcielenie do Żandarmeryi.

Początkowe pobory wynoszą oprócz unormowanej należności w służbie etapowej (obecnie 3 kor. 90 h.) 2 kor. 74 h. żołdu i 1 kor. 20 h. nadzwyczajnego dodatku na dzień.

Nadto żandarmi podczas służby próbnej będą pomieszczeni w koszarach i otrzymają rządowe mundury, obuwie i uzbrojenie.

3. Przyjęcie.

Starający się o przyjęcie mają się zgłaszać we właściwym posterunku żandarmeryi.

Do podania potrzebne są oryginalne dokumenty osobiste (metryka chrztu, świadectwo szkolne i t. p.).

4. Stosunki służbowe.

Przyjęci do służby podlegają z dniem ich wstąpienia do Żandarmeryi na równi z osobami przynależnymi do c. i k. armii przepisom karnym i dyscyplinarnym kodeksu wojskowego.

48.

Wpisy do publicznego seminarjum nauczycielskiego w Solcu.

Na rok 1917/18 przyjmowani będą do publicznego męskiego sem. naucz. w Solcu nad Wisłą:

- na I rok kandydaci, którzy ukończyli 15-ty rok życia i 4-ą klasę szkół średnich,
- na II rok po ukończeniu 16 lat i 5-tej klasy szkół średnich,
- na III rok po ukończeniu 17 lat i 6-tej klasy szkół średnich,
- na IV rok po ukończeniu 18 lat i 7-ej klasy szkół średnich.

Kandydaci nie mogący wykazać się świadectwem z ukończenia odpowiednich klas muszą poddać się egzaminowi wstępnemu.

Do egzaminów wstępnych zgłaszać się należy ustnie lub pisemnie do końca czerwca do Dyrekcji publicznego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Solcu nad Wisłą pocztą Lipsko obwód Wierzbnik przy dołączeniu: a) metryki chrztu, b) świadectwa moralności, c) świadectwa lekarskiego, d) ewentualnie ostatniego świadectwa szkolnego.

Egzamina wstępne przed wakacjami odbywać się będą w dniach 1-go, 2-go i 3-go lipca. Kandydaci mają się zgłosić do egzaminu o g. 9 rano w gmachu publicznego sem. nauczycielskiego w Solcu.

Po wakacjach wpisy do seminarjum odbywać się będą dnia 29-go, 30-go i 31-go sierpnia od godziny 9-ej rano do 12-ej i od 3-ej po południu do 6-ej.

Kandydaci zamiejscowi mogą znaleźć utrzymanie w urządzonym przy zakładzie internacie za zwrotem kosztów utrzymania.

Kandydaci niezamożni, a dobrze się uczący i chcący poświęcić się zawodowi naucz. przy publicznych szkołach mogą otrzymać stypendja w wysokości 200, 300 i 400 kor. rocznie.

49.

Zasądzienia.

Sąd wojskowy c. i k. Komendy obwodowej w Lublinie zasądził:

1.

A) Za przekroczenie podbijania cen według § 1 Rozp. z dnia 21. lutego 1917:

- 1) Michała Adolfa i Stanisława Rakszewskiego, właścicieli firmy „Adolf i Rakszewski“ na karę pieniężną po 150 kor. ew. po 4 tygodnie aresztu, a Aleksandra Łuczkiwicza pomocnika handlowego na 20 kor. grzywny ew. 2 dni aresztu;
- 2) Juliana Sozańskiego handlarza na grzywnę w kwocie 30 kor., ew. 3 dni aresztu;
- 3) Jana Chodorowskiego handlarza na grzywnę w kwocie 100 kor., ew. 3 dni aresztu;
- 4) Pawła Szybę handlarza na grzywnę w kwocie 20 kor., ew. 2 dni aresztu;
- 5) Michała Śladowskiego rzeźnika na 3 dni aresztu i grzywnę w kwocie 100 kor., ew. 1 miesiąc aresztu;
- 6) Jana Szunkego masarza na grzywnę w kwocie 600 kor., ew. 1 miesiąc aresztu;
- 7) Łaję Kryszał handlarzkę na grzywnę w kwocie 60 kor., ew. 6 dni aresztu;
- 8) Józefę Galacinę włościankę na grzywnę w kwocie 20 kor., ew. 2 dni aresztu;
- 9) Jadwigę Kuklińską rzeźniczkę na grzywnę w kwocie 50 kor. ew. 5 dni aresztu;
- 10) Józefa Ehrlicha handlarza węgla na grzywnę w kwocie 200 kor., ew. 20 dni aresztu
- 11) Nechemiego Klanga handlarza węgla na 5 dni aresztu i grzywnę w kwocie 200 kor., ew. dalszych 20 dni aresztu;
- 12) Saula Szafrana handlarza węgla na grzywnę 150 kor., ew. 15 dni aresztu;
- 13) Suchera Kleinmana handlarza węgla na 5 dni aresztu i 100 kor. grzywny, ewent. dalszych 10 dni aresztu;

B.) Za zbrodnię podbijania cen z § 2, rozp. dnia 21 lutego 1917:

- 14) Lejzora Dubarskiego i Wolfa Gingesza po 4 miesiące obostrzonego więzienia i grzywnę w kwocie po 1000 kor. ew. po 2 miesiące aresztu polowego w razie nieściągalności grzywny, na utratę uprawnienia do wykonywania przemysłu, zamknięcie handlu i przepadek 7 skrzyń wyrobów masarskich, oszacowanych na 6000 koron.

II.

Wawrzyńca Jołka rolnika z Majdanu Tatarskiego, gminy Wólka, za zbrodnię oszustwa z §§ 502, 504 lit. d. W. U. K. popełnioną przez sfalszowanie certyfikatu mielniczego, wystawionego przez urząd gminny w Zemborzycach na 3 miesiące więzienia, obostrzonego 1 postem w miesiącu, twardem łóżem w dniach postu i odosobnieniem w ciągu ostatniego miesiąca kary.

C. i k. Komendant Powiatu:

OBERTYŃSKI m. p.
Podpułkownik.